

گیومه‌های سرگردان

شعرهای

علیرضا عامری

www.ketab.ir

نشر واکاوی

سرشناسه: عامری، علیرضا، ۱۳۴۸ -

عنوان و نام پدیدآور: گیومه‌های سرگردان/ شعرهای علیرضا عامری.

مشخصات نشر: تهران: رازگو، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۹۲ ص؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.

شابک: ۸ - ۲۲ - ۷۷۳۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸

ISBN: 978-600-7739-22-8

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: شعر فارسی - قرن ۱۴

موضوع: Persian poetry - 21st century

ردیف: ۱۳۹۷ گ۹ ۱۷۷/الف/PIR۸۳۵۴

ردیف: ۸۱۱/۳۶

شماره ثبت: ۵۳۹۹۴۲۹ ملی

گیومه‌های سرگردان

شعرهای

علیرضا عامری

طرح جلد: لیلا میری و مریم عنایتی

چاپ و صحافی: پردیس دانش

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۷

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

تهران، صندوق پستی ۵۳۴ - ۱۳۱۴۵

تلفن: ۶۶۱۹۱۰۳۵

فهرست

۹	مقدمه
۱۳	۱. تناسخ
۱۴	۲. آرزو شعر
۱۶	۳. اخت
۱۷	۴. گرمه‌های سرگردان
۱۸	۵. ماه نو
۲۰	۶. چشمان اهزن
۲۱	۷. نیم‌پسمل
۲۲	۸. خوابیدار
۲۳	۹. بعد از تو چه بر سر من آید (برای عمویم سهراب)
۲۶	۱۰. جغرافیای قلب من
۲۷	۱۱. بیوه
۲۸	۱۲. چه زود پیر شدم
۳۰	۱۳. دیگر کار از کار گذشته است
۳۲	۱۴. شب
۳۳	۱۵. تنخواه
۳۴	۱۶. طرح آه
۳۵	۱۷. خیانت
۳۶	۱۸. کارمزد عشق
۳۷	۱۹. بیمه
۳۸	۲۰. همین که هستی خوب است
۳۹	۲۱. پلاسکو
۴۰	۲۲. در بارانداز قلبم
۴۱	۲۳. قایق‌های پهلو گرفته
۴۲	۲۴. فالستو

۴۳	۲۵. کاش
۴۴	۲۶. تصادف (برای افشین یدالهی)
۴۵	۲۷. دلم به حراج می‌رود
۴۶	۲۸. سه سوت
۴۷	۲۹. تقاطع
۴۸	۳۰. میانسالی
۴۹	۳۱. شکلک
۵۱	۳۲. تلقین
۵۲	۳۱. زنگ
۵۳	۱. آرزوهای لخته
۵۴	۳۵. در ۱ چسرای سکوت
۵۵	۳۶. سرباز
۵۶	۳۷. پرسه‌گاه
۵۸	۳۸. مصرع‌های ناتمام
۵۹	۳۹. تبصره
۶۰	۴۰. ترک دوچرخه‌ای پنجر
۶۱	۴۱. زبان مشترک
۶۳	۴۲. پسرک دستفروش
۶۴	۴۳. همذات‌پنداری
۶۵	۴۴. کولبر
۶۶	۴۵. دوگانگی
۶۷	۴۶. پرچین
۶۸	۴۷. خرافه
۶۹	۴۸. سودای صید
۷۰	۴۹. افسانه
۷۱	۵۰. جعبه سیاه چشمانت
۷۲	۵۱. کوچ
۷۳	۵۲. بازیافت
۷۵	۵۳. در لابی نگاه تو
۷۷	۵۴. چنار
۷۹	۵۵. سطرهای پیشانی مرا بخوان

۵۶. سواد معاشقه ۸۰
۵۷. نسیانگاه ۸۱
۵۸. ملاقات موجز مورچگان ۸۳
۵۹. مرگ نشانی خانه‌ی مرا می‌پرسد ۸۵
۶۰. رکعت ۸۷
۶۱. مرا باز خرید کن ۸۸
۶۲. دیار بی‌خاطره ۸۹
۶۳. ما خرابه‌ای ساخته‌ایم ۹۰
۶۴. سنگرم سری بزن ۹۱

مقدمه

شعر هم می‌خلد، هم می‌آکند، بویژه که زندگی و کار را به آن قلمه زده‌باشی. استعاره ساکن دائم‌الرهن ذهن من شده است. بعنوان یک رفا پر داز، مجاز را بیشتر از حقیقت دوست داشتم؛ و نندبازی در سیرک کلمات را هم، چه در میان مکالمه‌ای ساده، چه در اثنای تدریسی بداهه یا ترجمه‌ای حطیر. شعر امنیت می‌دهد، تا با آن حرفم را به سبکی که می‌خواهم بگویم. با آن هم می‌توانم مستور باشم هم عریان. شعر گواهی صداقت آدمی است. آنچه ملو از مبالغه است.

یکچند از شعرهای این داب را شاید بتوان شعر ترانسهومی (Transconceptual Poetry) می‌د: گونه‌ای شعری پیشنهادی که همتنیده از تجربه‌های شخصی ادبی و نکره‌ای پژوهش بینارشته‌ای در بویه‌های دانشگاهی است. تفکر بینارشته‌ای به منتز آمان‌ها و آروین‌ها می‌انجامد و از دل آن مفاهیم و معابر تازه می‌روید. اینگونه گذرگاه‌های نواز عقد میان دانش‌ها و پیوند میان مفاهیم قابل تبدیل یا تعمیم پیدا می‌کند که فرآیندها و فرجام‌های نو به معرض می‌گذارد. با این رهیافت پندرنی که مزاج امتزاج‌طلب و استعاره‌خواه و واژه‌ساز و مرزگریز دارد، شعر ترانسهومی شعری است که از تعبیرهای بسامدیافته‌ی شعر کهن و حتی شعر نو (که البته هنوز زاینده اما درونشعری است) عبور می‌کند و با ایجاد وحدت میان تصاویر شعری شخصی‌شده و تعبیر علوم و پیشه‌های گوناگون و گرت‌برداری از دانشواژه‌های تخصصی آن‌ها که آنک در زیست‌بوم هر شعر

استحاله می‌یابند مناظر تازه‌ای به شعرخوانان و شعرپویان تقدیم می‌کند. این‌گونه این ژانرک شعری بر آنست تا مفاهیم تخصصی را از برج عاج قداست‌زده‌ی خود به زیر بکشد و در کیهان شعر همگانی سازد و به درک عموم وانهد. برای نمونه، برخی شعرها در این مجموعه به طور متمرکز با اصطلاحات هنری، حقوقی، پزشکی، بانکی، ترافیکی، نظامی، زبانشناختی و غیره تصنیف شده‌اند. این خود به کولاژ و مونتاژ و تکنیک از آن خودسازی می‌ماند. که یادآور هنر مفهومی است. از حیثی دیگر، این گونه‌ی شعری با پیچیدگی‌هایی که در موزائیک واژه‌ها و تصاویر به نمایش می‌نهد، عرصه‌ی جدیدی برای تفسیر و ترجمه نیز فراهم می‌آورد؛ نقد را دامن‌گستر می‌کند و فرآیند برکردن شعر را دست کم بدلیل حضور آماده‌ی هم‌نهادها دستخوش خود می‌سازد. سدا را در این دفتر بهانه‌ای شود تا هم فضایی تازه برای دیالکتیک بینادانشی در بساط ادبیات فراهم کند و هم خود به نقد درآید.

در این جهان تار، شعر کمیاب‌تر است که از هلاهل، هلهله می‌سازد؛ پس ای کاش در زیست‌بوممان فضایی به این تنگی نداشت. قطعه‌هایی که در این دفتر چشم‌رنجه می‌کنید، ترجمان شعرا را لحظه‌های زیسته است. امید که با شما انس یابد.

در سرایش این سیاهه مشتاقم از یارانی که پس از نزدیک بیست سال از طبع دفتر نخست شعرم (مجاله کنار خاطره، ۱۳۷۹) سه سال پدیداری دفتر دوم شدند - علی دهباشی، هادی افتخاری، لیلا میری، زهره ربوبی، صفت، روجا چمنکار، مریم عنایتی و لیلا رجبعلیان - سپاسگزاری کنم.

علیرضا عامری

پاییز ۱۳۹۷